

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Hr. Krigscommissair Fibigers fuldkomne Enighed med mig om den Danske Høiskole i Soer

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Hr. Krigscommissair Fibigers fuldkomne Enighed med mig om den Danske Høiskole i Soer", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, University of Aarhus. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_603-com-root.pdf (tilgået 09. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

universitet eller højere læreanstalt.

arkaiserende for Sorø, som i de ældste kilder benævnes Sor.

almindeligt kendt.

sandsynligvis hentydning til Den Græske Frihedskrig (1821-1832), der førte til græsk selvstændighed fra osmannisk styre.

Det er ikke klart, hvad Grundtvig her sigter til.

generation.

enkelte, individer.

bekendt.

muligvis hentydning til de forvirrede omstændigheder ved zar Nikolaj 1.s tronbestigelse i 1825: Han arvede tronen ved broderen Alexander 1.s pludselige død, men vidste indtil da ikke, at hans anden ældre bror havde frasagt sig arveretten til tronen. Derfor var Nikolaj ikke forberedt på at skulle være zar. Forvirringen blev fuldstændig, da Nikolaj kort efter tronbestigelsen stod over for forsøg på et liberalistisk militærkup, Dekabristopstanden, der bl.a. krævede livegenskabet ophævet. Han nedkæmpede kupforsøget med hård hånd og lod lederne forvise eller hænge offentligt.

narre eller vildlede.

egl. den forpligtelse, som håndværkere og handlende (indtil 1857) havde til at være medlem af et lav; den indskrænkning i erhvervsfriheden, som lavsvæsenet medførte.

universiteterne. Der var i den danske helstat på dette tidspunkt tre, nemlig Københavns Universitet, det tysksprogede Christian-Albrechts-Universität i Kiel i Holsten samt siden 1829 det engelsksprogede Serampore College i Bengalen, Indien. (Serampore College er det ældste universitet i Indien).

enkelts, individs.

allerede.

(overført) uddannelsessted.

samfundsliv.

de rådgivende provinsialstænder (ofte kaldet stænderforsamlinger) i Danmark og hertugdømmerne, indført ved kongelig forordning af 28. maj 1831.

J.A. Fibiger havde siden 1835 haft bopæl i Vejle tæt ved Kongeå-grænsen mellem kongeriget Danmark og hertugdømmet Slesvig. Han var blevet forflyttet dertil efter stridigheder på hovedstadens nye militære højskole.

Mark 1,3. Her i almindelig betydning: forgæves tale.

Aladdin-figuren stammer fra den arabiske samling af sagn og eventyr *Tusind og én nat*. Herfra fører Oehlenschläger ham over i sit lystspil "Aladdin, eller Den forunderlige Lampe" (1805), i hvis 3. akt lampens ånder på én nat opfører et palads til Aladdin.

tjenstvillige, tjenende, lydige. 'Tjenstagtige ånder' var en gængs vending.

kan både betyde sammenbinde og bringe i taknemmelighedsgæld. Ordet med præpositionen 'for-', det fjerde ud af seks i én sætning, er her formentlig også brugt p.g.a. Grundtvigs forkærlighed for allitterationer.

at.

citater fra Fibiger 1838, spalte 102, linje 12, se faksimile.

samfundslivet.

universitetet eller den højere læreanstalt.

ganske vist.

samfundsmæssigt.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

fejl, mangler.

citater fra Fibiger 1838, spalte 89, sidste linje, til spalte 90, linje 1-2, se faksimile.

(arkaiserende) kundskaberne el. videnskaben.

dvs. røgtes, passes.

ordsprog, jf. *Mau* nr. 4.744.

spontant, uvilkaarligt.

sædvanligvis.

plage, dvs. unge, uudvoksede heste mellem ét og fem år.

Anvendt litteratur

- Christensen, Bent (1998) *Omkring Grundtvigs vidskab – en undersøgelse af N.F.S. Grundtvigs forhold til den erkendelsesmæssige side af det kristeligt nødvendige livsengagement*. København
- Fibiger, Johan Adolph (1838) "Betragtninger over Realskolerne og Grundtvigs Forslag til Oprettelsen af en dansk Høiskole i Sorø", i *Fædrelandet* nr. 5-6, 4. og 11. august, sp. 73-102. København
- Oehlenschläger, Adam (1805) "Aladdin, eller Den forunderlige Lampe", i *Poetiske Skrifter*, 2. København